

DISQOL ODAK GRUP UYGULAMALARI

Dr. Ömer Aydemir
Celal Bayar Üni. Tıp Fak.
Psikiyatri A. D.

Yönerge

- Araştırmanın amacının tanıtılması
- Aydınlatılmış onam
- Toplantı ortamının hazırlanması
- Görüşmenin planlanması

Araştırmanın amacı

- Projenin kapsamı ve önemi
- Katılımcılar
- Katılımcıların yükümlülükleri
- Katılımın gerekçesi
- Toplantının planlanması
- Toplantının gizliliği
- Projenin bütçesi
- Projenin sonuçlarının bildirimini

Aydınlatılmış onam

- Bilgilerin kullanımı
- Deneklere etkisi
- Görüşmenin kayıt altına alınması
- Kimliklerin korunması

Toplantı katılımcıları

- Zihinsel engelli grubu
- Karma fiziksel engelli grubu
- Özgül fiziksel engelli grubu
 - Parkinson Hastalığı
 - İşitme engelli
 - Görme engelli
- Profesyonel grup
- Bakım veren grubu

Toplantının planlanması

- Katılımcı sayısı: 4-6
- Karışık cinsiyet
- Yaş: 18-65
- Şiddet: katılımı sağlayacak derecede çeşitli düzeyde
- Süre: 1,5-2 saat
- Ulaşım sağlanmalı

Toplantı ortamı

- Sıcak, içten bir ortam
- Ulaşım ve kullanım kolay olmalı
- Kayıt cihazları bulundurulmalı
- Yiyecek-içecek bulundurulması
- Oda ısısı ayarlanmalı
- Oturma konumları ayarlanmalı

Toplantının içeriği

- Kimlik bilgilerinin alınması
- Yaşam koşulları
- Sağlık durumları
- Engellilik durumları
- Terminolojinin açıklanması
- Tedavi durumları

Verilerin toplanması

- Yönlendirici sorular
- Katılımcıların görüşleri
- Tartışma ortamı yaratılması
- Çoklu bakış açısı

Toplantının içeriği

- Engellilik yaşantısı, deneyimler
- Çalışma ortamı
- Bakım kalitesi ve değerlendirilmesi
- Yaşam kalitesi ve değerlendirilmesi
- Engellilere yönelik tutumlar
- Kültürel özellikler
- WHOQOL'dan yararlanma

Yöneticinin yönergesi

- Tartışmayı yönlendirme
- Eşit katılımı sağlama
- Konuyu seyrinde tutma
- Zamana sadık olma
- Sessizlik durumlarında ortamı hareketlendirme
- Mahremiyete saygı gösterme
 - Soruyu yanıtızsız bırakma
 - Toplantıyı terk etme

Bakım kalitesi

- Terimden ne anlıyorsunuz
- Ne gibi bakım koşulları bulunmaktadır
- Ne gibi eksiklikler var
- Ne gibi destek isterdiniz
- Neler yaşamınızı daha iyi yapardı

Yaşam kalitesi

- Terimden ne anlıyorsunuz
- Yaşamınızda nelerden hoşnutsunuz
- Yaşamınızda nelerden hoşnut değilsiniz
- Başkalarının yaşamıyla karşılaştırma
- Yaşamınız nasıl geliştirilebilir
- Yaşamınızı neler kötüleştiriyor

Engelliliğe yönelik tutumlar

- Başkasının tutumunu nasıl anlarsınız
- İnsanlardan neler duyuyorsunuz
- İnsanların düşünceleri ne
- Tutumların etkisi ne

Başlıklar

- WHOQOL boyutlarının işlerliği
- Ek boyutlar/sorular
- Önerilen başlıkların gözden geçirilmesi
- Katılımcıların görüşleri (serbest kürsü)
- İfade biçimleri (ortak terminoloji)

Toplantı sonrası

- Tüm formların kontrol edilmesi
- Tüm kayıt cihazlarının kontrol edilmesi
- Tüm materyalin kontrol edilmesi
- Kayıtların deşifre edilmesi
- İçerik analizi
- Kültüre özgü ve ulusa özgü özellikler

Odak grupları

Zihinsel eng.	19.50±1.29	♂ 2	♀ 2
Karma eng.	38.60±18.11	♂ 3	♀ 2
Özel grup			
İşitme	38.86±8.11	♂ 4	♀ 3
Görme			
Profesyonel	42.00±8.60	♂ 1	♀ 3
Bakım veren	38.80±5.45	♂ 1	♀ 4

Odak grupların kurulması

- Kayıtlı hastalar
- Engelli dernekleri
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
- Engelliler için eğitim kurumları

Zihinsel engelliler (QoC)

Olumlu

Aile ortamı

Okul ortamı

Müzik

Spor

Olumsuz

Okul dışında olanak yok

Ekonomik zorluk

Erişkinlikte hakların azalması

Eğitim olanaklarının eksikliği

Sosyal güvence olmaması

Karma grup (QoC)

Olumlu

Lehteki yasalar
Destekleyen kurumlar
Gelişen teknoloji
Hizmetlere kolay ulaşım
Eğitim olanakları
Ulaşım olanakları
Özel sektörün desteği
Sosyal güvenlik ağı

Olumsuz

İmtiyazlardan haberdar olmama
STK üye olmama
İş olanaklarının azlığı
Cinsiyet ayrımcılığı
Eğitim eşitliğinin olmaması ve olanaksızlığı
Altyapı yetersizliği
Yaşam alanlarının düzeni

İşitme eng. (QoC)

Olumlu

STK desteği

İşitme cihazı ödemesi

Mahkemede çevirmen

Maaş (2022) sağlanması

Titreşimli telefon

Olumsuz

Gündelik yaşamda
anlaşamama

TV altyazı

Yetersiz eğitim olanağı

Sınavlarda haksızlık

İşyerinde haksızlık

Yetersiz dini eğitim

Teknoloji gereksinimi

Yazılı iletişim gereksinimi

Bakım veren (QoC)

Olumlu

Etkili STK

Okulların iyileşmesi

Özel okullar

Ailelere rehberlik

İş olanakları

Devletin eğitim olanakları

Olumsuz

Özel eğitim eksikliği
(yerleşim, ulaşım vb)

Devlet olanaklarından
haberdar olmama

Danışmanlık, rehberlik

Gelecek belirsizliği

Düşük maaş

Birinci basamak sağlık
hizmeti yetersiz

Sosyal olanaksızlıklar

Profesyonel (QoC)

Olumlu

Gündelik yaşam olanakları

Teknolojik olanaklar

Bilinçli bakım verenler

Çevre düzenlemeleri

Olumsuz

Cinsiyet ayrımcılığı

Eğitime erişim zorluğu

Toplumsal tutumlar

Yetersiz rehberlik hizmetleri

Altyapı yetersizliği

Değerlendirme araçları

Birinci basamak sağlık hizmetlerinde yetersizlik

Okullarda altyapı eksikliği

Zihinsel eng. (QoL)

Olumlu

İş olanakları

Bağımsızlık

Arkadaşlık

Oyun ve spor

Sosyal ilişkiler

Gezme, dolaşma

Şefkat

Olumsuz

Eve kapanma

Yalnızlık

Karma grup (QoL)

Olumlu

Engellilerle birlikte yaşamama
İyi ekonomik koşullar
İyi ulaşım olanakları
Özgüven
Aile, toplumsal destek
Gezme, dolaşma
İyi eğitim
Üretimin içinde yer alma
Sağlık

Olumsuz

Toplumsal bilinçsizlik
Bağımlılık
Yetersiz yasalar
Altyapı yetersizliği
Uygun sosyal ortam olmaması

İşitme eng. (QoL)

Olumlu

İşitme cihazı

İletişim olanakları

STK

Teknolojik olanaklar

Dudak okuma

Sosyal gruplarda yer alma

Aile ile birlikte olma

Gezme, alışveriş

Sportif faaliyetler

Başka özürölüler birlikte

Olumsuz

Düşük maaş

Akademik kariyer yapamama

İşitme arzusu

İletişim güçlüğü

Evlilik sorunları

Başkalarıyla anlaşamama

Bakım veren (QoL)

Olumlu

Sağlıklı olma
Yeterli maddi olanak
İŖi olması
Huzurlu olma
Sosyal güvence
Sosyal ilişkiler
Bilgiye erişme
Boş zaman etkinlikleri
İyi bir eğitim

Olumsuz

Aile içinde huzursuzluk
Kötü ekonomik koşullar
Ailede sağlık sorunu
Gezememe
Eğitim alamama
Sosyal ilişkilerden uzak kalma
Başkalarına bağımlılık

Profesyonel (QoL)

Olumlu

Temel eğitim yeterli

İyi maddi durum

Akılcı gereksinim şeması

Çevre koşullarının düzenlenmesi

Yasal düzenlemeler

Ekonomik bağımsızlık

Kişiyeye özgü düzenlemeler

Erişilebilir teknoloji

İletişim teknolojileri

Olumsuz

Kültürel farklılık

Eğitimsiz toplum

Bağımlılık kaderdir

Gereksinimlerin karşılanamaması

Eğitimsizlik

Sosyal güvence eksikliği

Toplum temelli hizmetler

Kötü ekonomik koşullar

Zihinsel eng. (Tutum)

Olumlu

İŖi olması

Başarı göstermesi

Toplumla bütünleşme

Olumsuz

Eğitim olanağı olmaması

Toplumsal önyargılar
(kendi başlarına hiçbir
şey yapamaz)

Karma grup (Tutum)

Olumlu

Dayanışma

Korunma duygusu

Fedakarlık

Destek

Olumsuz

Acıma

Evlenememe

Küçümsenme

Alay

Başarısızlığı vurgulama

Damgalama

İş vermeme

Ayrımcılık

İşitme eng. (Tutum)

Olumlu

Diğer engellilere göre
daha az acıma duygusu
Toplumsal faaliyetlerde
yer alma

Olumsuz

Aptal olarak görülme
Daha zor ve vasıfsız
işlerde çalıştırılma
Normalmiş gibi
davranma
Engellilerin sorunlarının
farkında olmama

Bakım veren (Tutum)

Olumlu

Dayanışma

Toplum tarafından kabul

Toplumsal etkinlikler

Olumsuz

Ayrımcılık

Acıma

Şiddet gösterme

Hoşgörüsüzlük

Profesyonel (Tutum)

Olumlu

Ayrımcılıkla m¼cadele
Yardımlaşma, dayanışma
Eğitim
Eğitilebilir olduklarına
inanç
Bağımsız hareket etme
Sorumluluk hissetme
¼retken olduklarına
inanç

Olumsuz

Var oluşlarını kabul
Duyarsızlık
Acıma
Kaynak harcamaya
değmez
Bağımlılık
İş vermeme
Ayrımcılık, kabullenmeme
Kadercilik
Eşit olarak kabullenmeme

Tanım (QoC)

- Engellilere yönelik doğru zamanda, doğru yerde, doğru yaklaşım
- Engellinin gereksinim duyduğu en uygun ve yeterli bakım hizmeti
- En olumsuz koşullarda engelliye yönelik en iyi bakım hizmeti
- Her türlü teknolojik olanağın sunumu
- Özel koşullarda eğitimli personelle en iyi hizmet

QoC bileşenleri

- Eğitim
- Sosyal ilişki
- Ulaşılabilirlik
- Ödenebilirlik
- Uygun teknoloji
- Kolay uygulama
- Kùltùre uygun
- Gereksinime göre düzenleme
- Fiziksel koşullar
- Hizmet içi eğitim
- Entelektùel düzey
- En az kısıtlılık
- Toplumla bütùnleřme
- Geri bildirim
- Eğitim
- Ekonomik düzey
- Çevre koşulları

QoC Beklentiler

- Gelecekte ne bekliyor
- Bakımın sürekliliği
- Bakımın ulaşabilirliği
- Bakımın uygulanabilirliği
- Bakımın maliyeti
- Bakımla düzelme düzeyi
- Okulun gerekliliği
- Oyun ve eğlence gereksinimi

Tanım (QoL)

- Gereksinime uygun teknolojiye erişim
- Gündelik yaşamın içinde olma
- Gereksinimleri karşılayan ortamda olma
- Beklentileri karşılayan yaşam
- Bedensel ve ruhsal iyilik hali
- Kişinin arzuladığı yaşamı yaşaması
- Çağın olanaklarından yararlanma
- Mutluluk

QoL Bileşenleri

- Ekonomik düzey
- Sosyal boyut
- Teknolojik boyut
- Ruhsal boyut
- Uygunluk
- Haz alma
- Bağımsızlık
- Eğitim
- Yeterli fiziksel ortam
- Dayanışma
- Arkadaşlık

QoL Beklentiler

- Nasıl çalışabilirim
- Nasıl teknolojik destek alabilirim
- İnsanlara kendimi nasıl anlatabilirim
- Durumun temel gereksinimler üzerine etkisi
- Hastalıkla yaşamayı öğrenme
- Yaşam üzerindeki sınırlılıklardan kurtulma

Tanım (Tutum)

- Engellilik kaderdir
- Toplumdan soyutlama sorunu çözer
- Yakınlarında utanç
- Engelliliği gizleme
- Dışlama
- Ayrımcılık
- Aileler gerçeği kabullenemez
- Nasıl davranılacağı konusunda bilgi eksikliği

Tanım (Tutum)

- Acıma veya alay
- Saygı göstermeme ama yardım etme
- Kendilerini işe yaramaz görme
- Sorumluluk vermeme
- Başarı beklentisi olmaması

Tutum Bileşenleri

- Toplumdan soyutlanma
- Toplumun eğitim ve bilgi eksikliği
- Kötü ekonomik koşullar
- Sosyal güvence sorunu
- Aileye toplumsal destek olmaması
- Ayrımcılık
- İletişimsizlik
- Sorumluluk, başarı

Tutum Beklentileri

- Ailem beni seviyor mu
- Engelli olmayanlar ile arkadaşlık
- İş sahibi olma
- Bu benim kabahatim mi
- Eğitim, sağlık ve bakımda olumsuz koşullar
- İletişimde sorunlar ve öfke

WHOQOL

- Anlama güçlüğü
- Yanıt anahtarlarını açıklama gereği
- Görme engellileri için yardımcı
- Çoğu madde duruma uygun

Sonuç

- Karşılıklı öğrenme süreci
- İfade edilince anlama artıyor
- Sorunlara karşı kısmen duyarlılık
- Umutlar iyi, beklentiler yüksek
- Güven eksik değil

Sonuç (QoC)

- Ulaşılabilirlik
- Sosyal güvence
- İletişim olanakları
- Tercüman sağlanması
- Yeni bilgiler edinme
- Eğitim
- Gelir getiren iş
- Aileye destek
- Toplumsal dayanışma

Sonuç (QoL)

- Eğitim
- Gelir getiren iş
- Sosyal evre
- Bağımsız olma
- İletişim
- Sağlıklı olma
- Toplum içi olma
- İletişim
- Teknoloji

Sonuç (Tutum)

- Toplumdan dışlama
- Acıma
- Hor görme
- Alay etme
- Aptal yerine koyma
- Ayrımcılık